

Masarykova univerzita
Filozofická fakulta
Katedra divadelních štúdií

Realistické divadlo
prof. PhDr. Eva Stehlíková

Jana Vavličová

26.10.2011

Obsah

1. Vznik Realistického divadla -----	3
2. Budova Realistického divadla -----	4
3. Zakladatelia Realistického divadla-----	5
4. Obdobie 60. rokov -----	7
5. Súbor Realistického divadla -----	8
6. Repertoár -----	9
Záver -----	12
Použitá literatúra -----	13

1. Vznik Realistického divadla

Vznik realistického divadla je tesne spjatý s jeho predchodcom, Malým realistickým divadlom, ktoré predstavovalo medzičlánok na ceste k Realistickému divadlu.¹ Názov tohto divadla nebol zvolený náhodne. Slovom realistické odkazoval k ideovému a umeleckému zameraniu scény, prídومkom malé poukazoval ku stiesneným podmienkam nevyhovujúceho sálu Umeleckej besedy a naznačoval dočasnosť či prechodnosť momentálneho stavu.² Za krátku dobu svojho trvania uviedlo Malé realistické divadlo vedľa Šaldovho *Dieťaťa* aj komédiu A.N.Ostrovského *Aj chytrák sa spáli*, Plautovu komédiu *Obchodník pod názvom Charinus a Pasikompsa* a *Divadlo divov* od Cervantesa.³ V tomto divadle sa napriek malému počtu predstavení vytvoril základ Realistického divadla, ktorý bol založený na tvarovej presnosti, výrazovosti, plnokrvnej divadelnosti a živosti inscenácie a veľký význam mal aj hercov telesný prejav, ktorý bol formovaný v prudkých kontrastoch a dynamických zvratoch.⁴

Realistické divadlo je vo svojich začiatkoch spojené s menami Jan Škoda (riaditeľ) a Jiří Dohnal (administratívny riaditeľ). Jan Škoda bol zároveň prvým režisérom Realistického divadla, ale vedľa neho tu pôsobil aj Karel Palouš a na konci sezóny doplnil režijný zbor Ota Ornest.⁵ Hlavným scénografom sa stal Jan Sládek. Prívlastok Zdeňka Nejedlého dostalo divadlo 18.2.1953, a tak si upevnilo ochranu a priazeň vplyvného ministra, ktorý presadzoval hlavne Tyla a Jiráka ako českú klasiku.⁶ V prvom roku bolo za chod Realistického divadla zodpovedné Ľudové divadlo, ale už v roku 1953 prevzal správu tohto divadla štát.⁷

Realistické divadlo sa vyznačovalo výrazovou zrozumiteľnosťou a prostotou, ktoré slúžili jasnému tlmočeniu dramatického diela. Bol to práve Jan Škoda, ktorý dodal Realistickému divadlu ráz, ktorý vychádzal z chápania divadla ako umenia výsostne spoločenského.⁸ Tematicky a ideovo smeruje toto divadlo ku kritike sociálnych a morálnych problémov starého sveta a zároveň chápe realizmus ako umenie spoločensky bojovné.⁹

---

¹ DIVADLO NOVÉ DOBY 1945 – 1948, kolektív autorov, Panorama Praha, 1989, s. 121

² DIVADLO NOVÉ DOBY 1945 – 1948, kolektív autorov, Panorama Praha, 1989, s. 120

³ DIVADLO NOVÉ DOBY 1945 – 1948, kolektív autorov, Panorama Praha, 1989, s. 121

⁴ DIVADLO NOVÉ DOBY 1945 – 1948, kolektív autorov, Panorama Praha, 1989, s. 125

⁵ DIVADLO NOVÉ DOBY 1945 – 1948, kolektív autorov, Panorama Praha, 1989, s. 127

⁶ KAZDA Jaromír, Realistické divadlo 1945-1991, Pražská tisková kancelář, 2005, s. 41

⁷ KAZDA Jaromír, Realistické divadlo 1945-1991, Pražská tisková kancelář, 2005, s. 41

⁸ DIVADLO NOVÉ DOBY 1945 – 1948, kolektív autorov, Panorama Praha, 1989, s. 130

⁹ DIVADLO NOVÉ DOBY 1945 – 1948, kolektív autorov, Panorama Praha, 1989, s. 135

Najvýznamnejším rysom divadla bolo používanie metódy Stanislavského, ktorú presadzoval Karel Palouš a tiež jeho žiak Rudolf Vedral. Ako hovorí sám Karel Palouš: „Realistické divadlo si vytklo za svoj úkol obrátiť se naplno ke skutečnosti, k životu, a svými představeními pomáhat uskutečňovat socialismus v naší vlasti. Vytklo si za cíl převýchovu diváka, zatíženého dosud převážně buržoasním myšlením a morálkou, v diváka socialistického.“¹⁰ Stanislavského metóda sa skladala z niekoľkých fáz - prvou bola práca „u stolu“, teda herecký a režijný rozbor textu; druhá etapa tzv. „do prostoru“ znamenala fyzické aj psychické rozvičky a súčasťou Stanislavského metódy bolo aj dôkladné prečítanie si hry a vyloženie situácií, postáv, či písanie imaginárnych životopisov postáv.¹¹ Vzniklo vďaka tomu umenie hrať postavy prostých ľudí prosto a pritom ich neokrádať o bohatstvo citov, o zložitú psychológiu ani o vnútorný pôvab a noblesu.¹² Práve kvôli tejto metóde boli herci Realistického divadla často posmechom ostatným divadiel. Kolegovia nazývali v 50. rokoch divadlo MCHA Trč a rozprávali anekdotické príbehy o tom, ako sa napríklad kvôli inscenácii Jiráskovej Lucerny šli herci súboru učiť báť do lesa.¹³ Inými bolo naopak nazerané ako oficiálne divadlo, ktoré šíri nudu, šed' a schematizmus, ale Realistické divadlo prinieslo naopak život, sviežu neotrelú divadelnosť, strhujúci elán a hrejivú ľudskosť.¹⁴

2. Budova Realistického divadla

Realistické divadlo, ako sme už spomenuli, pôsobilo vo svojich začiatkoch v sále Umeleckej besedy, ktorá však čoskoro začala byť pre toto divadlo malá a nevyhovujúca. A preto, keď dostalo divadlo možnosť presťahovať sa do väčších priestorov, neváhalo a túto ponuku prijalo. Novou a zároveň poslednou budovou, v ktorej divadlo pôsobilo sa stala budova Švandovo divadla na Smíchově. Budova bola spočiatku značne schátralá a doslova vybrakovaná, takže bolo na hercoch, aby si túto budovu upravili.¹⁵ Do sálu Umeleckej besedy sa namiesto nich dostalo Divadlo satiry, s ktorým neskôr vytvorili pevnú organizačne správnu väzbu – ich vzájomná koexistencia sa uskutočňovala prevažne v správnej sfére.¹⁶

---

¹⁰ KAZDA Jaromír, Realistické divadlo 1945-1991, Pražská tisková kancelář, 2005, s. 42

¹¹ ŠPAČKOVÁ Jiřka, Realizmus realistických, Supraphon, 1975

¹² ŠPAČKOVÁ Jiřka, Realizmus realistických, Supraphon, 1975

¹³ KAZDA Jaromír, Realistické divadlo 1945-1991, Pražská tisková kancelář, 2005, s. 43

¹⁴ ŠPAČKOVÁ Jiřka, Realizmus realistických, Supraphon, 1975

¹⁵ DIVADLO NOVÉ DOBY 1945 – 1948, kolektív autorov, Panorama Praha, 1989, s. 129

¹⁶ DIVADLO NOVÉ DOBY 1945 – 1948, kolektív autorov, Panorama Praha, 1989, s. 129

Divadlo sídlilo v centre mesta, pri námestí Kinských – v lokalite, ktorá sa dnes mení na moderné obchodno-administratívne centrum Prahy.¹⁷ Budova divadla bola otvorená 1.10.1881 v Prahe, jej názov bol najprv Smíchovo divadlo u Libuši, neskôr Švandovo divadlo a názov sa menil podľa pôsobenia jednotlivých divadiel.¹⁸ Realistické divadlo pôsobilo v tejto budove, vytvorenej na divadelný priestor Pavlom Švandom zo Semčic, v rokoch 1945-1990. Potom tu pôsobilo divadlo Labyrint a teraz tu pôsobí znova Švandovo divadlo. Dnes má toto divadlo dve scény, malú a veľkú.

Dnešné sídlo Realistického divadla stojí zdanlivo nezmenené od čias Domu u Libuši, ale z jeho pôvodnej prízemnej stavby nezostala ani tehla. Do hľadiska (15,5 metrov dlhé, 12,5-14 metrov široké) sa napríklad vchádzalo len z jednej strany a náprotivný múr hraničil s múrom susedného činžiaku. Do parteru viedli dvojce dvere priamo z dvora a odtiaľ stúpali tiež spoločné schody k balkónu a galérii. Hľadisko malo 403 sedadiel v prízemí, 20 v lôžkach, 181 na balkóne vzadu a 28 na postranných balkónoch, celkom 632 miest.¹⁹ Nad balkónom sa rozprestierala galéria, ktorej postranné časti boli zamrežované, aby diváci neprepadli cez zábradlie (hovorilo sa tomu zverinec). Javisko bolo tam, kde je dnes balkón a prístup k nemu viedol priamo z hľadiska.²⁰ Javisko bolo 12 metrov široké, 8 metrov hlboké a 8 metrov vysoké, pričom v podlahe bolo jedno prepadlisko.²¹

3. Zakladatelia Realistického divadla

Divadlo má troch zakladateľov – Jana Škodu, Karla Palouše a Jana Sládka. Všetci traja pôsobili v Ostrave, aby odtiaľ spolu prešli do Prahy.

Jan Škoda

Pôsobenie:

1924-1926 Košice ; 1928-1930 České Budějovice, 1930-1937 Slovenské národné divadlo Bratislava, 1937 – šéf činohry Zemského divadla v Brne, 1939 – šéf činohry a neskôr riaditeľ v Ostrave, 1943 – Nezávislé divadlo v Alhambře, 1944 – Intímne divadlo Praha, 1945 – Malé

---

¹⁷ Web: <http://2007.strunypodzim.cz/koncertni-saly/svandovo-divadlo.html>

¹⁸ KAZDA Jaromír, Realistické divadlo 1945-1991, Pražská tisková kancelář, 2005, s. 3

¹⁹ KAZDA Jaromír, Realistické divadlo 1945-1991, Pražská tisková kancelář, 2005, s. 14

²⁰ KAZDA Jaromír, Realistické divadlo 1945-1991, Pražská tisková kancelář, 2005, s. 7

²¹ KAZDA Jaromír, Realistické divadlo 1945-1991, Pražská tisková kancelář, 2005, s. 14

realistické divadlo, 1950 – Národné divadlo Praha, 1951 – 1960 – umelecký šéf divadla Československej armády.²²

Jan Škoda sa snažil namieriť svoj program proti odumretým zvyklostiam a proti geniálničeniu, s cieľom dopracovať sa z nadhodilosti k poriadku. Snažil sa vytvárať inscenácie, ktoré sa zamýšľali nad príčinami a dôsledkami príbehov a všímali si vnútorný život ľudí.²³ Čo sa týka jeho divadla, snažil sa vybranými autormi osloviť všetkých, usiloval o to, aby mohli všetkým niečo tlmočiť – či už v kladnom, alebo zápornom zmysle.²⁴

Karel Palouš

Pôsobenie:

1936 – Národné divadlo moravsko-slezské v Ostrave, 1937-1943 – režisér v tom istom divadle, 1943 – Nezávislé divadlo, 1945 – Realistické divadlo, ktoré vedie po Škodovom odchode od 1950-1976, popritom vyučuje herectvo a réžiu na AMU

1963 – menovaný zaslúžilým umelcom

Karel Palouš sa považuje za stálicu Realistického divadla. Bol tiež nazývaný ztratencom divadla, pretože nikto nevydržal byť tak dlho riaditeľom divadla ako on.²⁵ Je zbytočné hovoriť veľa prázdnych slov, najlepšie ho vystihla Věra Kubánková: „Měla jsem pro Palouše slabost – rozuměli jsme si na půl slova. On byl kerконоšský buditel, původně učitel. Byl naivní. I jeho víra v socialismus byla taková. On to myslel smrtelně vážně a nutil nás k témuž.“²⁶

Jan Sládek

Pôsobenie:

1925 – úradník, ale súkromne študuje maliarstvo a dejiny výtvarného umenia, 1930 – scénograf v Národnom divadle moravskoslezskom v Ostrave, 1935 – opúšťa úradnícky post a stáva sa slobodným umelcom, pôsobenie so Škodom v Zemskom divadle v Brne a Slovenskom národnom divadle v Bratislave, 1943 – Nezávislé divadlo, 1946 – Realistické divadlo Praha, od roku 1950 aj šéf výpravy, 1958 – spolupráca s dvoma berlínskymi divadlami.²⁷

---

²² KAZDA Jaromír, Realistické divadlo 1945-1991, Pražská tisková kancelář, 2005, s. 9

²³ KAZDA Jaromír, Realistické divadlo 1945-1991, Pražská tisková kancelář, 2005, s. 9

²⁴ KAZDA Jaromír, Realistické divadlo 1945-1991, Pražská tisková kancelář, 2005, s. 10

²⁵ KAZDA Jaromír, Realistické divadlo 1945-1991, Pražská tisková kancelář, 2005, s. 11

²⁶ KAZDA Jaromír, Realistické divadlo 1945-1991, Pražská tisková kancelář, 2005, s. 11

²⁷ KAZDA Jaromír, Realistické divadlo 1945-1991, Pražská tisková kancelář, 2005, s. 13

Scénografie Sládka vychádzajú z abstraktivismu, no už v tridsiatych rokoch objavuje monumentálnu krajkovú tapisériu a tým doplňuje scénickú konštrukciu o nový prvok – grafickú linku v ornamentoch mreží, zábradlia a zdôraznenie obrysov predmetov. Dôležité je dodať, že Sládek objavuje dramatické možnosti skutočnosti či aspoň realistického detailu, pričom použitím skutočného predmetu životnej reality poukázal na vývoj scénografie o dvadsať rokov neskôr, na základy slohu, ktorý dnes nazývame akčná scénografia.²⁸

4. Obdobie 60. rokov

Obdobie 60-rokov sa v Realistickom divadle nazývalo aj Paloušovým obdobím. Počas obdobia 60 – tých rokov sa základom repertoáru Realistického divadla stala moderná, hlavne západná dráma, no dramaturgia sa vyhýbala absurdnému divadlu.²⁹ Obraz človeka a sveta sa postupne psychologicky prehĺbil a prestal byť určovaný prevažne politickými schémami.³⁰ Od svojho prvého podstatného úspechu – inscenácie Dona Juana, prešiel podstatnou fázou rozvoja, ktorej pomohli aj nové tváre divadla: v rokoch 1961-1962 bol dramaturgom Ota Popp, ktorého však v rokoch 1963-1980 vystriedal Zdeněk Dinter ; rozšíril sa aj režisérsky post – vedľa Františka Laurina a Karla Palouša tu začína pôsobiť Rudolf Vedral, pričom v rokoch 1963-1971 tu rovnako začína pôsobiť aj Jiří Dalík.³¹

Zatiaľčo sa divadlo v 50-tých rokoch len nesmelé a ojedinele stretlo so Shakespearom – v 60-tých rokoch sa s týmto autorom čestne vyrovnáva – napr. Othellom z roku 1963 v hlavnej roli s Vilémom Besserom, Janou Dítětovou ako Desdemonou, Věrou Kubánkovou ako Emíliou a Jiřím Adamírou ako Jagom ; či inscenáciou Jak se vám líbí s Rosalindou Růženy Merunkové, alebo Komédiou omylov s Dalimilom Klapkom a Ladislavom Kazdom v roli dvojčiat Dromiov.³² Hereckú príležitosť ponúkli tiež hry Tennesseeho Williamsa či inscenácie Dostojevského ako Idiot s J. Dítětovou, J. Novotným J. Vinklářom či Bratia Karamazovi s V. Besserom, J. Adamírom a Grušeňkou Evy Klepáčovej. Jiřina Štepičková naopak uplatnila svoje predvojnové skúsenosti aj znalosť anglického divadla ako titulná postava v Shawovej Živnosti pani Warrenovej – 1967. Toto divadlo však navštívil aj niekoľkokrát anglický herec a režisér ruského pôvodu Peter Ustinov, ktorý súboru poskytol

---

²⁸ KAZDA Jaromír, Realistické divadlo 1945-1991, Pražská tisková kancelář, 2005, s. 13

²⁹ KAZDA Jaromír, Realistické divadlo 1945-1991, Pražská tisková kancelář, 2005, s. 47

³⁰ KAZDA Jaromír, Realistické divadlo 1945-1991, Pražská tisková kancelář, 2005, s. 47

³¹ KAZDA Jaromír, Realistické divadlo 1945-1991, Pražská tisková kancelář, 2005, s. 48

³² KAZDA Jaromír, Realistické divadlo 1945-1991, Pražská tisková kancelář, 2005, s. 48

svoje hry ako Okamžik pred finišem (1965), V půli cesty na strom (1968) a Neznámý vojín a jeho žena (1969).³³ Realistické divadlo si však našlo čas aj na to, aby sa zúčastnilo Festivalu malých divadiel v Juhoslávii, kde ním boli všetci očarení.³⁴

5. Súbor Realistického divadla

Vo svojich začiatkoch bol súbor Realistického divadla tvorený hercami, ktorí doň prišli spolu s režisérom Janom Škodom z Ostravy – boli to napr. Vlasta Jelínková, Karel Máj, Jarmila Májová, Antonín Rýdl či Jaroslav Zrotal. Do divadla však prišli aj herci z pražského Nezávislého a Intímneho divadla ako napr. Jiří Dohnal, Marie Nováková, Soběslav Sejk, Jarmila Smejkalová či Bohuš Záhorský. K týmto však pribudli aj herci z mimopražských divadiel ako Ema Skálová, Jiří Kostka, Miloslav Stehlík a iní.³⁵ V 60-tych rokoch pribudli herci ako Zuzana Stivínová, Jiří Adamíra, Bohumil Pastorek, Jiřina Štěpničková či Ladislav Potměšil.³⁶ Celkovo pôsobilo v tomto divadle viac ako 130 hercov (za celú jeho existenciu). Jeden z najzaujímavejších bol práve Jiří Adamíra, ktorý stvárnil mnoho rolí.

Jiří Adamíra

Bol to herec, ktorého k divadlu priviedol kamarát – nebol preto vyštudovaný herec, no napriek tomu prežil desať plodných rokov v divadle v Ostrave (1952-1962) a následne na to bol vedúcim hercom v Realistickom divadle až do roku 1990. Pôsobil však aj vo filme, dabingu či českej televízii a príležitosť získal aj v seriáli Byl jednou jeden dům. Bol nielen výborným charakterovým hercom, ale aj komikom, ktorý ovládal anglický suchý humor, ale aj bujarosť frašky či kabaretné premeny. Jeho kolegovia si naňho spomínajú ako na herca ducha, neobyčajne vzdelaného, ktorý dokázal netradične poňať postavu klasickej hry. Učil, že na javisku musí byť bytie a nie robenie – musí tam byť existencia.³⁷ Počas svojej kariéry sa objavil v roli Ivana Karamazova, Hamlety či Lunina od autora Edvarda Radzinského.³⁸

---

³³ KAZDA Jaromír, Realistické divadlo 1945-1991, Pražská tisková kancelář, 2005, s. 48

³⁴ RDZN, Polygrafia 3

³⁵ DIVADLO NOVÉ DOBY 1945 – 1948, kolektív autorov, Panorama Praha, 1989, s. 128

³⁶ KAZDA Jaromír, Realistické divadlo 1945-1991, Pražská tisková kancelář, 2005, s. 48

³⁷ KAZDA Jaromír, Realistické divadlo 1945-1991, Pražská tisková kancelář, 2005, s. 85

³⁸ KAZDA Jaromír, Realistické divadlo 1945-1991, Pražská tisková kancelář, 2005, s. 85

6. Repertoár

- 1960** : E. Scarpetta – Není šlechtic jako šlechtic (réžia = F. Laurin, výprava = J. Dvořák)
M. Kubátová – Skleněná panna (réžia = K. Palouš, výprava = J. Sládek)
Pavel Kohout- Třetí sestra (réžia = P. Kohout + R. Vedral, výprava = J. Dvořák)
S. Lom – Prokop Veliký (réžia = K. Palouš, výprava = J. Sládek)
B. Brecht – Strach a bída Třetí říše (réžia = K. Palouš, výprava = J. Sládek)
A. N. Ostrovskij – Talenty a ctitelé (réžia = R. Vedral, výprava = J. Dvořák)
M. Mráz – Myši a hvězdy (réžia = F. Laurin, výprava = J. Sládek)
- 1961** : A. Parnis – Ostrov Afrodity (réžia = K. Palouš, výprava = J. Sládek)
A. Jirásek – Pan Johanes (réžia = K. Palouš, výprava = J. Sládek)
S. Aljošin –Pevný bod (réžia = F. Laurin, výprava = J. Dvořák)
E. Verhaeren – Filip II. (réžia = K. Palouš, výprava = J. Sládek)
C. Goldoni – Treperendy (réžia = F. Laurin, výprava = J. Dvořák)
N. Pogodin – Kremelský orloj (réžia = K. Palouš, výprava = J. Dvořák)
K. Opitz – Jakýpak zázrak (réžia = F. Laurin, výprava = J. Sládek)
- 1962** : A. S. Gribojedov – Hoře z rozumu (réžia = K. Palouš, výprava = J. Dvořák, J. Sládek)
A. Miller – Vzpomínka na dva pondělky (réžia = K. Palouš, výprava = J. Sládek)
K. Čapek – Loupežník (réžia = F. Laurin, výprava = J. Dvořák)
L. Mesterházi – Deset a jedno přikázání (réžia = F. Laurin, výprava = J. Dvořák)
M. Gorkij – Na dně (réžia = K. Palouš, výprava = J. Sládek)
J. K. Tyl – Tvrdohlavá žena (réžia = K. Palouš, výprava = J. Sládek)
Y. Jamiaque – Morčata (réžia = F. Laurin, výprava = J. Dvořák)
- 1963** : V. Rozov –Před večeří (réžia = K. Palouš, výprava = J. Dvořák)
W. Shakespeare – Othello (réžia = F. Laurin, výprava = J. Sládek)
L. Leonov – Z. Bláha – Útěk pana Mac Kinleye (réžia = J. Dalík, výprava = J. Dvořák)
J. N. Nestroy – Byt k pronajmutí (réžia = J. Dalík, výprava = J. Sládek)

M. Pagnol – Malajský šíp (réžia = K. Palouš, výprava = J. Dvořák)

J. Osborne – A. Creighton – Epitaf George Dillona

(réžia = F. Laurin, scéna = J. Dvořák)

1964 : W. Shakespeare – Jak se vám líbí (réžia = K. Palouš, výprava = J. Sládek)

Robert Bolt – Člověk pro každé počasí (réžia = J. Dalík, výprava = P. Diviš)

F. M. Dostojevskij – A. G. Tovstonogov – Idiot

(réžia = K. Palouš, výprava = J. Sládek)

M. Zachata – Nemusíte mlčet (réžia = M. Zachata, výprava = J. Dvořák)

D. Turner – Fantastická rodina (réžia = F. Laurin, výprava = J. Sládek)

J. Bartoš – Brána dne (réžia = J. Dalík, výprava = J. Dvořák)

E. O'Neil – Smutek sluší Elektře (réžia = K. Palouš, výprava = J. Sládek)

J. Broszkiewicz – Skandál v Hellbergu (réžia = F. Laurin, výprava = J. Sládek)

1965 : T. Williams – Léto a dým (réžia = J. Dalík, výprava = J. Dvořák)

F. Langer – Periférie (réžia = K. Palouš, výprava = J. Sládek)

R. Viviani – Početný podvodník (réžia = F. Laurin, výprava = M. Jágr)

V. K. Klicpera – Hadrián z Římsů (réžia = E. Kadeřávek, výprava = J. Dvořák)

J. Steinbeck – O myších a lidech (réžia = K. Palouš, výprava = J. Sládek)

A. P. Čechov – Strýček Váňa (réžia = J. Dalík, výprava = J. Sládek)

P. Ustinov – Okamžik před finišem (réžia = F. Laurin, výprava = J. Dvořák)

1966 : A. a V. Mrštíkové – Maryša (réžia = K. Palouš, výprava = J. Sládek)

G. B. Shaw – Milionářka (réžia = E. Kadeřávek, výprava = J. Dvořák)

J. Patrick – Opalu má každý rád (réžia = F. Laurin, výprava = J. Dvořák)

P. Weiss – Přelíčení (réžia = F. Laurin, výprava = J. Dvořák)

Jan Kopecký – Komédie o umučení a slavném vzkříšení Pána a Spasitele našeho
Ježíše Krista (réžia = K. Palouš, výprava = J. Sládek)

V. K. Klicpera – Zlý jelen (réžia = E. Kadeřávek, výprava = J. Dvořák)

W. Shakespeare – Komédie omylů (réžia = K. Palouš, výprava = J. Sládek)

E. O'Neil – Ach, ta léta bláznivá (réžia = J. Dalík, výprava = J. Dvořák)

A. Strindberg – Tanec smrti (réžia = F. Laurin, výprava = J. Sládek)

1967 : F. M. Dostojevskij – J. Copeau – Bratři Karamazovi

(réžia = K. Palouš, výprava = J. Sládek)

C. Goldoni – Náměstíčko (réžia = F. Laurin, výprava = J. Dvořák)

F. Schiller – Úklady a láska (réžia = J. Dalík, výprava = J. Dvořák)

A. de Musset – S láskou nejsou žádné žerty (réžia = K. Palouš, výprava = J. Sládek)

G. B. Shaw – Živnost paní Warrenové (réžia = J. Dalík, výprava = J. Dvořák)

A. N. Ostrovskij – Les (réžia = K. Palouš, výprava = J. Dvořák)

E. O'Neil – Popelář přichází (réžia = J. Dalík, výprava = J. Dvořák)

Jan Kopecký – Komédie o hvězdě (réžia = K. Palouš, výprava = J. Sládek)

1968 : N. Manzari – Salud! (réžia = K. Palouš, výprava = J. Sládek)

P. Ustinov – V půli cesty na strom (réžia = F. Laurin, výprava = J. Sládek)

T. Williams – Manželství v záběhu (réžia = J. Dalík, výprava = P. Diviš)

G. Chevalier – J. Flíček – Zvonkonosy (réžia = F. Laurin, scéna = L. Hrůza)

J. K. Tyl – Jan Hus (réžia = F. Laurin, scéna = L. Hrůza)

J. Vrchlický – Soud lásky (réžia = K. Palouš, výprava = J. Sládek)

1969 : V. Nezval – Milenci v kiosku (réžia = J. Dalík, výprava = Z. Hybler)

M. Jariš – Láska (réžia = I. Glanc, výprava = J. Dvořák)

F. Šrámek – M. Hlávka – Stříbrný vítr (réžia = F. Laurin, scéna = J. Pátek)

W. Inge – Návrat do pekla (réžia = J. Dalík, výprava = J. Dvořák)

F. Schiller - Don Carlos (réžia = K. Palouš, výprava = J. Sládek)

P. Ustinov – Neznámý voják jeho žena (réžia = F. Laurin, výprava = J. Dvořák)

Záver

Na záver by sme chceli dodať, že nás práca na tejto seminárnej práci bavila, pretože sme zasa a znova objavili niečo nové. Snažili sme sa zároveň postihnúť základné fakty o pôsobení tohto divadla, pretože bolo o ňom napísané toľko, čo by stačilo na jednu bakalársku prácu. Naším hlavným zdrojom sa stala kniha Jaromíra Kazdu, ktorý sa postaral o vydanie pamätnej knihy Realistického divadla, a tak sme získali najdôležitejší zdroj informácií o ňom. Dúfame, že Vám naša práca bude k úžitku.

Použitá literatura:

1. DIVADLO NOVÉ DOBY 1945 – 1948, kolektiv autorov, Panorama Praha, 1989
2. KAZDA Jaromír, Realistické divadlo 1945-1991, Pražská tisková kancelář, 2005
3. RDZN, Polygrafia 3
4. ŠPAČKOVÁ Jiřka, Realismus realistických, Supraphon, 1975

Web:<http://2007.strunypodzimu.cz/koncertni-saly/svandovo-divadlo.html>